

Włodzimierz Połubiński

Olsztyn 25.09.2013

Konsultant wojewódzki

w dziedzinie psychiatrii

dla województwa warmińsko-mazurskiego

Rzecznik Praw Pacjenta

Izabela Jakubczak – Rak

W odpowiedzi na Pani pismo odnośnie informacji o stanie opieki psychiatrycznej w województwie informuję, że:

1. *Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego są nadal duże braki specjalistów psychiatrów. Mimo przydzielania miejsc akredytacyjnych obserwuje się brak zainteresowania ze strony lekarzy. W chwili obecnej szkoli się jedynie 8 lekarzy na terenie całego województwa i na dzień 31.08.2013 są wolne miejsca szkoleniowe. Na terenie województwa w chwili obecnej jest 12 miejsc szkoleniowych..*

Aktualne braki specjalistów psychiatrów szacuję na ok. 30-40. Największa koncentracja kadry jest w większych ośrodkach. W miastach powiatowych są braki specjalistów co w świetle konieczności realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego praktycznie uniemożliwi organizację Centrów Zdrowia Psychicznego. Nadal są też duże braki psychologów klinicznych oraz psychoterapeutów. W zakresie kadry pielęgniarskiej należy stwierdzić, że nadal utrzymuje się niskie zainteresowanie pracą w psychiatrii. W najbliższej przyszłości może dojść do drastycznych niedoborów pielęgniarek w leczeniu psychiatrycznym, jeżeli nie zmieni się warunków płacy i pracy tej grupy zawodowej.

2. *Opieka psychiatryczna na terenie województwa jest nienowoczesna, opartą na oddziałach psychiatrycznych i poradniach przy praktycznym braku form pośrednich. Na terenie województwa istnieją tylko 4 oddziały dzienne i jeden zespół leczenia środowiskowego. Taka organizacja opieki psychiatrycznej jest anachroniczna i mało skuteczna. Brak jest też oddziałów psychiatrycznych przy szpitalach ogólnych(3 oddziały). Taki system opieki związany jest z bardzo niskim poziomem finansowania usług psychiatrycznych ze strony NFZ i wieloletnimi zaniedbaniami samorządów. W województwie brak jest dostępu do oddziału psychogeriatrycznego. Wobec starzejącej się populacji dziwnym wydaje się być zamknięcie jedynej poradni psychogeriatrycznej. Brak jest zainteresowania w zmianach strukturalnych ze strony zarządzających ochrona zdrowia. Szpital Psychiatryczny w Węgorzewie uruchomił w bieżącym roku oddział nerwic co w znaczący sposób poprawia dostępność usług dla tej grupy pacjentów. Został też uruchomiony dzienny oddział nerwic w Olsztynie.*

3. *Poziom świadczonych usług jest dobry w zakresie istniejących placówek przy zastrzeżeniu przestarzałości systemu opieki. Bez zmian systemowych w kierunku rozwoju psychiatrii środowiskowej,*

powstawania oddziałów specjalistycznych np. nerwic, psychogeriatrycznych itp. poziom będzie odstawał od wiodących ośrodków w Polsce. Nadzieję budzi jedynie NPOZP zmuszający decydentów do podejmowania działań do jego realizacji

4. Dostępność do opieki szpitalnej jest dobra ale większość miejsc stacjonarnych skupiona jest z dala od miejsca zamieszkania, w szpitalach psychiatrycznych. Niepokoi natomiast znaczne przeciążenie WZLP w Olsztynie, gdzie na oddziałach psychiatrycznych przebywa znacznie większa ilość pacjentów niż możliwości lokalowe, co powoduje nadmierne zagęszczenie i pogorszenie warunków pobytowych oraz uboga oferta w zakresie terapii zajęciowej. Zagęszczenie w odcinkach obserwacyjnych powoduje nieprzestrzeganie zasad stosowania przymusu bezpośredniego w szczególności unieruchomień.

Natomiast sytuacja w zakresie opieki ambulatoryjnej w związku z brakiem specjalistów psychiatrów oraz ograniczeniach kontraktów z NFZ jest już znacznie gorsza i w zależności od miejscowości czas oczekiwania na poradę wynosi od 1 do 3 miesięcy. Brak jest na terenie specjalistów w zakresie psychoterapii i usługi te są świadczone w bardzo ograniczonym zakresie.

5. Głównym problemem do rozwiązania jest stworzenie warunków kadrowych ale i organizacyjnych do realizacji zadań wynikających z NPOZP. Będą to braki kadry, zarówno psychiatrów jak i psychologów, oraz zbyt niski poziom finansowania ze strony NFZ usług psychiatrycznych. Dużym niebezpieczeństwem w realizacji tego programu jest też brak zainteresowania ze strony menadżerów ochrony zdrowia opieką psychiatryczną, co może wynikać z dużego ryzyka finansowego tej działalności.

Z poważaniem
KONSULTANT WOJEWÓDZKI
W DZIEDZINIE PSYCHIATRII
Włodzimierz Potubiński